

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 8. joulukuuta 2023
(OR. en)

16405/23
ADD 6

Toimielinten välinen asia:
2023/0448(COD)

VETER 110
AGRI 792
AGRILEG 338
CODEC 2409
IA 357

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	7. joulukuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	SWD(2023) 402 final
Asia:	KOMISSIION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA Oheisasiakirja ehdotukseen EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 kumoamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2023) 402 final.

Liite: SWD(2023) 402 final

Bryssel 7.12.2023
SWD(2023) 402 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

ehdotukseen

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI
eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana, neuvoston
asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005
kumoamisesta**

{COM(2023) 770 final} - {SEC(2023) 397 final} - {SWD(2023) 399 final} -
{SWD(2023) 401 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä

Vaikutustenarviointi eläinten hyvinvointia koskevan EU:n lainsäädännön tarkistamiseksi

A. Toimenpiteen tarve

Miksi toimenpide toteutetaan? Mihin ongelmaan puututaan?

Tieteessä on menty eteenpäin sen jälkeen, kun EU:n nykyinen eläinten hyvinvointia koskeva lainsäädäntö annettiin (pääasiassa 1990-luvulla). Myös EU:n kansalaiset kiinnittävät yhä enemmän huomiota eläinten hyvinvointiin, ja kuluttajien käyttäytyminen ja tietoisuus asiasta ovat muuttuneet. Näistä syistä EU:n nykyisen eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön tarkistaminen on sisällytetty toimiin, joilla edistetään kestävämpää elintarviketuotantojärjestelmää EU:ssa Pellolta pöytään -strategian puitteissa.

Lainsäädännön laajassa arvioinnissa ("[toimivuustarkastus](#)") vahvistui, että siinä ei tällä hetkellä oteta edellä mainittua kehitystä kaikilta osin huomioon. Tärkeimmät ongelmat, jotka on ratkaistava eläinten suojelua kuljetuksen aikana koskevan lainsäädännön tarkistamisen yhteydessä, ovat seuraavat:

- **Eläinten hyvinvointi kuljetuksen aikana vaarantuu** tiettyjen kuljetusolosuhteiden vuoksi sekä siksi, että sääntöjen noudattamisen valvontaa varten ei ole nykyaikaisia ja tehokkaita välineitä.
- **EU:n toimijoiden toimintaedellytykset sisämarkkinoilla eivät ole tasapuoliset**, mikä johtuu EU:n yhteisten vaatimusten erilaisesta täytäntöönpanosta ja valvonnasta sekä eroista jäsenvaltioiden lainsäädännöissä, joita ne ovat antaneet eläinten suojelemiseksi kuljetuksen aikana.

Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan?

Kun EU:n lainsäädännöstä tehdään paremmin tieteellistä näyttöä ja kansalaisten odotuksia vastaavaa, parannetaan merkittävästi niiden yli miljardin eläimen hyvinvointia, joita joka vuosi kuljetetaan jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä ja viedään EU:n ulkopuolisiin maihin. Selkeämmät ja ajantasaistetut säännökset, joissa otetaan huomioon uusin tieteellinen näyttö, ja nykyaikaisen teknologian parempi hyödyntäminen helpottavat tarkistetun lainsäädännön noudattamista alan toimijoiden kannalta ja sen noudattamisen valvontaa toimivaltaisten viranomaisten kannalta. Lisäksi aloitteella autetaan vähentämään sisämarkkinoiden vääristymiä, jotka liittyvät taloudellisissa tarkoituksissa tapahtuvan elävien eläinten kuljettamisen olosuhteisiin. Viime kädessä aloitteella edistetään häiriönsietokykyisempää ja kestävämpää elintarviketuotantojärjestelmää EU:ssa.

Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla?

Eläinkuljetusten rajatylittävä luonne edellyttää EU:n tason sääntelyä. Vain kansallisella tasolla toteutettavat toimet johtaisivat siihen, että jäsenvaltioilla olisi omat, toisistaan poikkeavat lainsäädäntönsä. Se johtaisi hajanaisuuden lisääntymiseen, kilpailun vääristymiseen ja eläinten hyvinvoinnin erilaiseen tasoon eri puolilla EU:ta. Ajantasaistettujen ja yhtenäisempien sääntöjen hyväksyminen helpottaisi EU:n sisäistä eläinten kauppaa, ja toimintamahdollisuudet markkinoilla olisivat EU:n toimijoille tasapuolisemmat. Sisämarkkinoiden toiminta paranisi, ja eläinten hyvinvointia koskevien EU:n arvojen edistäminen maailmanlaajuisesti helpottuisi.

B. Ratkaisut

Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi?

Edellä kuvattujen ongelmien ratkaisemiseksi on yksilöity kuusi toimenpidettä. Joillekin näistä toimenpiteistä on harkittu vaihtoehtoisia toimintatapoja. Toimintavaihtoehtoista tehtiin useisiin kriteereihin perustuva analyysi, jossa otettiin huomioon vaihtoehtojen vaikutukset eläinten hyvinvointiin sekä niiden taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset. Analyysin perusteella pidettiin parhaana seuraavaa vaihtoehtojen yhdistelmää (tarvittaessa tietyin siirtymäkausin):

- 1) Rajoitetaan entistä tiukemmin enimmäismatka-aikoja elävien eläinten kuljetuksessa (enintään 9 tuntia teurastettavaksi kuljetettavien eläinten osalta ja muiden eläinten osalta 21 tuntia (+ 24 tuntia lepoa) + 21 tuntia kuljetusta).
- 2) Lisätään eläinten tilavaatimuksia ajoneuvossa EFSA:n suositusten perusteella.
- 3) Sovelletaan enimmäismatka-aikoja myös elävien eläinten vientiin EU:sta ja edellytetään lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan EU:n sääntöjen noudattaminen määräpaikkaan asti Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion mukaisesti (esim. aluksilla on oltava eläinten hyvinvoinnista vastaava henkilö ja alusten on täytettävä meriturvallisuutta koskevat hyvän käytännön vaatimukset).
- 4) Tiukennetaan eläinten hyvinvointia koskevia vaatimuksia haavoittuvassa tilassa olevien eläinten kuljetuksessa (esim. vieroittamattomien vasikoiden enimmäismatka-aika 9 tuntia + 1 tunnin ruokinta + 9 tuntia, jos on olemassa hyväksytty tehokas ruokintajärjestelmä; viiden viikon vähimmäisikä ja vähimmäispaino 50 kg vieroittamattomien vasikoiden kuljetuksessa).
- 5) Tarkistetaan sääntöjä, jotta voidaan vähentää korkeissa lämpötiloissa kuljettamisesta johtuvaa eläinten kärsimystä (jos lämpötila on säännusteen mukaan 25–30 °C, sallitaan vain lyhyet kuljetusmatkat päivällä; jos se on yli 30 °C, kuljetus sallitaan ainoastaan yöllä).
- 6) Hyödynnetään mahdollisimman paljon digitaalisia välineitä, joilla helpotetaan kuljetusta koskevien sääntöjen noudattamisen valvontaa (esim. ajoneuvojen reaaliaikainen paikantaminen, keskustietokanta ja digisovellus).
- 7) Otetaan käyttöön kissojen ja koirien kuljetusta koskevat erityiset säännöt (esim. ikärajat ja lämpötilaolosuhteet).

Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?

Eläinten hyvinvointia koskevat näkemykset ovat polarisoituneita, kuten sidosryhmien ilmaisemat eriävät näkemykset osoittavat. Kansalaisjärjestöjen ja toimialan kannat ovat harvoin yhteneväisiä, vaikka ne molemmat ovatkin yhtä mieltä tavoitteesta parantaa eläinten hyvinvointia ja vähentää sisämarkkinoiden vääristymiä. Toimialan sidosryhmät hyväksyvät yleisesti tarpeen parantaa kuljetusolosuhteita (lämpötila, tilavaatimukset, olosuhteiden parantaminen viennissä, erityisesti merikuljetuksissa), mutta ne ovat haluttomia rajoittamaan kuljetusaikoja entisestään, erityisesti kun on kyse elävien eläinten viennistä EU:sta. Ala on kuitenkin sisäisesti jakautunut, koska EU:n jäsenvaltioilla on toisistaan poikkeavaa kansallista lainsäädäntöä, ja siksi toimialalla on erilaisia intressejä. Kansalaisjärjestöt puolestaan eivät kannata vaihtoehtoa, jonka mukaan elävien eläinten vientiä jatkettaisiin tiukoin edellytyksin, vaan pitävät parempana elävien eläinten viennin kieltämistä. Ne myös kannattavat huomattavasti tiukempia enimmäismatka-aikoja (enintään 8 tuntia kaikkien eläinten osalta).

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?

Parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta odotetaan saatavan huomattavaa eläinten hyvinvointiin liittyvää hyötyä. Lisäksi sillä on myönteinen vaikutus eläinkuljettajiin ja muihin talouden toimijoihin EU:ssa. Kun säännöt ovat nykyistä yhdenmukaisempia, toimijat hyötyvät tasapuolisemmista toimintaedellytyksistä sisämarkkinoilla. Lisäksi paremmat hyvinvointiolot kuljetuksen aikana pienentävät eläinten terveysriskejä ja vähentävät kuolleisuutta sekä sairaina tai loukkaantuneina määräpaikkaan saapuvien eläinten prosenttiosuutta. Tämä vähentää ruhojen hylkäämistä teurastamoissa (välttyään ruhojen

tuhoamisesta aiheutuvilta kustannuksilta, jotka ovat arviolta 27 euroa ruhoa kohti), parantaa lihan laatua ja tuo taloudellista hyötyä tuottajille esimerkiksi pienempien eläinlääkärikustannusten ansiosta. Aloitteella on myös välillisiä yhteiskunnallisia hyötyjä. Se esimerkiksi auttaa pienentämään riskiä mikrobilääkeresistenssistä ja tarttuvien eläintautien leviämisestä. Sillä vastataan myös aiempaa paremmin kansalaisten odotuksiin eläinten hyvinvoinnista.
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)? Kuljetusyritysten on mukauduttava uusiin kuljetusmalleihin ja mahdollisesti ostettava lisää kuorma-autoja suurempien tilavaatimusten vuoksi. Merikuljettajista joidenkin on ostettava uusia aluksia tai kunnostettava entisiä aluksiaan voidakseen varmistaa, että ne ovat meriturvallisuusvaatimusten mukaisia. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kumulatiivisena vaikutuksena tuotantokustannusten arvioidaan nousevan EU:ssa keskimäärin 0,014 euroa liha-, maito- tai munakiloa kohti vuodessa. Tällä olisi merkityksettömän pieni vaikutus tuotantotasoon ja tuonti-, vienti- ja kuluttajahintoihin (useimmissa tapauksissa alle 1 prosentti), eikä sillä odoteta olevan merkittävää vaikutusta myöskään elintarviketurvaan. Elintarvikkeiden kohtuuhintaisuuteen kyseisen vaihtoehdon odotetaan vaikuttavan siten, että eri perushyödykkeiden kuluttajahinnat nousevat 2,81–14,09 euroa henkeä kohti vuodessa, ruokavaliosta ja tuloista riippuen. Jotkin nykyiset kustannukset pienenevät, kun hallinnollinen rasite vähenee digitalisaation ansiosta. Säästöä arvioidaan saatavan 71 miljoonaa euroa vuodessa.
Mitkä ovat vaikutukset yrityksiin, mukaan lukien pk- ja mikroyritykset? Käytännöllisesti katsoen kaikki eläinkuljetuksiin osallistuvat EU:n yritykset ovat pk-yrityksiä (tavanomaisen määritelmän mukaan pk-yrityksessä on alle 250 työntekijää). Taloudelliset vaikutukset ovat kaiken kaikkiaan vähäisiä, mikä on pk-yritysten edun mukaista. Lisäksi siirtymäkaudesta on suunniteltu riittävän pitkiä, jotta sääntöihin mukautuminen olisi sujuvaa. Hyötyjä ja säästöjä saadaan myös, kun lihan laatu paranee, vähemmän ruhoja tulee hylätyiksi ja eläinlääkkeiden käyttö vähenee.
Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia? Ei merkittäviä vaikutuksia.
Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia? Ei ole.
D. Seuranta
Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen? Yleisarviointi tehdään kymmenen vuoden kuluttua lainsäädännön voimaantulosta. Sitä varten komissio laatii täytäntöönpano- ja arviointikertomuksen, jossa se ottaa huomioon tarkistetun asetuksen perusteella kerättävä tiedot sekä Traces-järjestelmästä ja jäsenvaltioiden suorittamaa virallista valvontaa koskevista vuosiraporteista saatavat tiedot.